

Mark Verstockett voor zijn werk *Plexiglas boxen* in 1974.
Eigendom van de kunstenaar.

[K] **“MARK VERSTOCKT – EEN PORTRET”.
MINIMAL IN DE VERBEKE FOUNDATION**

Toen transporteur Geert Verbeke twintig jaar geleden begon met de uitbouw van een kunstverzameling die uiteindelijk zou uitgroeien tot een van de grootste in haar soort, werd zijn aanvankelijke voorliefde voor collages veeleer lauw onthaald. Ook nu nog lokken zijn verzamelkeuzes – niet het minst zijn belangstelling voor de zogenaamde biokunst – verdeelde reacties uit. Sinds hij in juni 2007 met de inwijding van de Verbeke Foundation Kemzeke de deuren openzette van een heus museum, loopt het publiek echter storm voor de tentoonstellingen die er worden opgezet rond de pronkstukken uit zijn collectie. Zo ook voor de tentoonstelling *Mark Verstockett – Een Portret*, het overzicht rond de tachtigjarige Belgische kunstenaar die vooral bekend is voor zijn realisaties van kunstwerken in de publieke ruimte. Zoals een goede retrospectieve het betaamt, geeft *Een Portret* echter aan dat Verstocketts oeuvre meer te bieden heeft dan Openbare Werken alleen. De hoogste tijd voor een moment van bespiegeling.

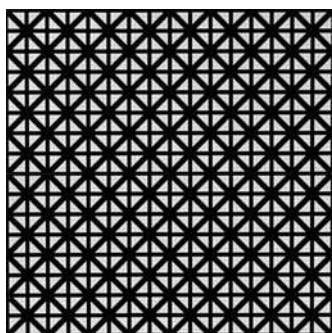
Na kort gestudeerd te hebben aan de Gentse Rijksuniversiteit, trekt Mark Verstockett (Lokeren, 1930) begin jaren 1950 naar de Antwerpse Academie voor Schone Kunsten. Hij werkt er onder meer

samen met Dan Van Severen en ontwikkelt zich in deze periode als schilder in de geest van het abstract lyrisme, de beweging die op dat moment opgang maakt in Parijs onder impuls van schilders als Hans Hartung en Georges Mathieu. Verstockt maakt Antwerpen tot zijn werkterrein, maar beleeft ook successen over de landsgrenzen. Zo maakt hij aan het eind van het decennium met schilders als Van Severen en Guy Vandenbranden, en schrijvers als Hugues Pernath en Ivo Michiels deel uit van een kunstenaarsgroep die zich ook in Nederland manifesteert.

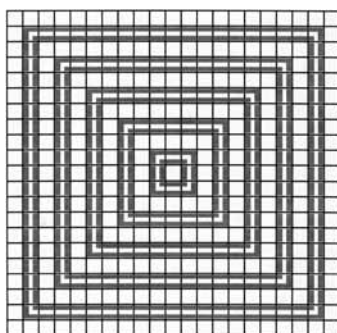
Vandaag is Verstockt in België voornamelijk bekend om zijn publieke opdrachten voor vaak monumentale werken, waarbij de wisselwerking centraal staat tussen het kunstwerk en de openbare ruimte. De sculptuur *Caduceus* die hij verwezenlijkt voor het Vlaams Parlement, en de vloertekening die hij maakt in de Brusselse Ancienne Belgique (beide uit 1996) gelden hierbij als typische voorbeelden. Vanuit zuiver artistiek perspectief verdient Verstockt echter in de eerste plaats lof voor de werken die hij realiseert aan het begin van de jaren 1970. In die periode experimenteert hij met video, en werpt zich daarbij op als een van de meest vooraanstaande Belgische vertegenwoordigers van het nieuwe medium. Zijn video *Five acts on the screen* uit 1974 (een registratie met documentaire inslag waarbij hij zichzelf weergeeft tijdens het verloop van

een creatief proces en waarmee de kijker zo een letterlijke blik achter de schermen van de artistieke praktijk wordt gegund) behoort met Lili Dujouries videowerk *Hulde aan...* tot het collectieve geheugen.

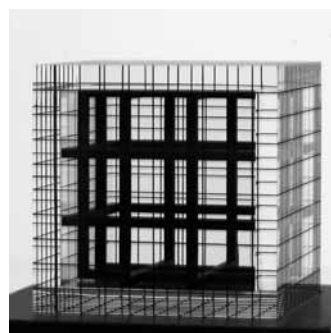
De tentoonstelling bij de Verbeke Foundation maakt echter duidelijk dat vooral zijn abstracte, constructivistisch aandoende werken Verstockt op de artistieke radar doen verschijnen in de jaren 1970. Met sculpturen als *Geel object* (1968) en *Plexiglas boxen* (1974) vindt hij in die periode aansluiting bij de minimal art, de artistieke tendens die zich in navolging van Amerika ook in Europa doorzet en die zich in zekere zin laat omschrijven als een heropleving van de geometrische abstractie zoals in de jaren 1930 bedreven door kunstenaars als Josef Albers en Piet Mondriaan. Naar analogie met de *stack pieces* van Donald Judd, de *square pieces* van Carl Andre en de *pyramids* van Sol LeWitt, wijdt Verstockt zich in zijn werk aan een studie van symmetrie, geometrische vormen en wiskundige verhoudingen. In het bijzonder uit deze studie zich in een haast obsessieve, onvermoeibare fascinatie voor de primaire structuur van het vierkant en de kubus als driedimensionale afgeleide ervan. Het resultaat van dit alles is een reeks werken als *Cubic Mass + Grid* (1985) waarbij het *Zwarte vierkant* van de Russische suprematist Kasimir Malevitsj nooit ver weg is.

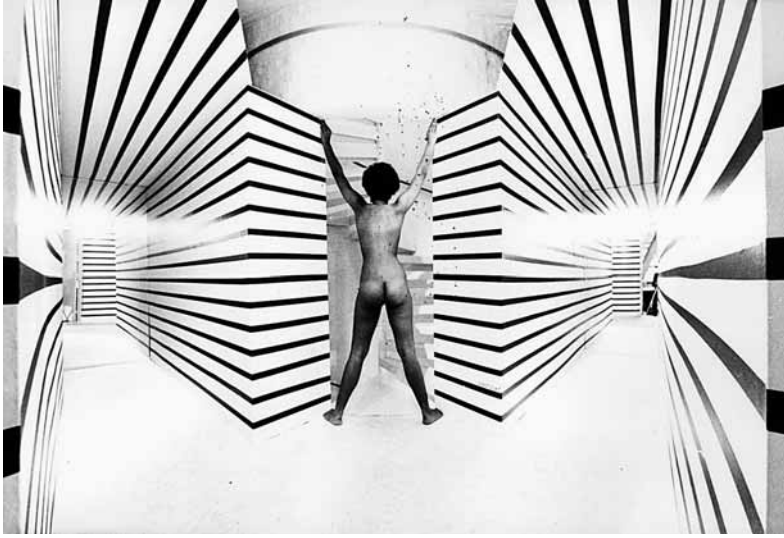
Mark Verstockt, *Untitled*, collage, 1977, Eigendom van de kunstenaar.

Computertekening, afdruk, 1987-1988, Eigendom van de kunstenaar.

Zonder titel, beeldhouwwerk, s.d., Privéverzameling.

Mark Verstockett, Masereel Centrum, foto, 1971,
Eigendom van de kunstenaar / Foto Raoul van den Boom.

In 1982 leidt Verstocketts fascinatie voor de wiskundige basis van vormen en objecten tot de publicatie van *De Genesis van de vorm, van chaos tot geometrie*, een boek waaraan twintig jaar onderzoek voorafging en dat zich laat lezen als de geïllustreerde neerslag van een visie op de samenhang tussen geometrische vormen, tekens en structuren, hun geschiedenis en hun symboliek. Tijdens de voorbereiding van dit naslagwerk kon Verstockett rekenen op de medewerking van Europese avant-gardekunstenaars als Yaacov Agam, Corneille, Walter Leblanc en Heinz Mack. *De Genesis van de vorm* toont aan hoezeer Verstocketts oeuvre, net als het werk van de Amerikaanse minimalkunstenaar Robert Morris, die zijn ideeën over vorm en object in 1966 uiteenzette in zijn essayreeks *Notes on Sculpture*, gesitueerd dient te worden in een breder en doordacht theoretisch kader. En net dat brengt een niet te onderschatten meerwaarde met zich mee.

Als kunstenaar bevindt de tachtigjarige Mark Verstockett zich op een bijzonder punt in zijn carrière. Waar de artistieke praktijk van een jonge kunstenaar geëvalueerd wordt volgens de maatstaf der eigentijdse relevantie, dient het werk van een kunstenaar als Verstockett geplaatst te worden tegen het licht van

het verleden. Zijn oeuvre dient getoetst te worden aan de vraag welke plaats het inneemt in de recente kunstgeschiedenis. En aan de vraag of hij als kunstenaar zijn artistieke omgeving eerder wist te beïnvloeden, dan wel er een invloed van onderging. *Een Portret* in de Verbeke Foundation toont alvast aan dat Verstocketts oeuvre een dimensie bezit die toekomstige generaties zal blijven boeien. Een dimensie die in de eerste plaats gevormd wordt door de schijnbaar relevante plaats die het werk inneemt in een Europese minimalcontext. Ook Verstocketts doelgerichte beschouwingen over vorm maken dat zijn oeuvre de toeschouwer de nodige intellectuele uitdaging biedt. Het zou dan ook interessant kunnen worden wanneer Verstocketts oeuvre in confrontatie geplaatst wordt met werken van artistieke geestverwanten als Judd, Andre of LeWitt. Een idee voor de Verbeke Foundation?

JORIS D'HOOGHE

Mark Verstockett – Een Portret, nog tot 10 april 2011 bij Verbeke Foundation, www.verbekefoundation.com.